

ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΟΜΙΛΙΑ
ΣΤΗΝ ΘΕΙΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΑ ΜΑΣ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Πηγή: http://www.imkby.gr/metamorphosis/kirilou_1.htm

Αυτοί που καλά γνωρίζουν να αγωνίζονται για ένα βραβείο κατά τους αθλητικούς αγώνες, ευχαριστιούνται από τα χειροκροτήματα των θεατών και με των επάθλων την ελπίδα έντονα παρακινούνται προς την νίκη, που αρμόζει σ' αυτά. Ασφαλώς όμως και όσοι έχουν σφοδρή επιθυμία να επιτύχουν τα θεία χαρίσματα και διψούν να γίνουν μέτοχοι της ελπίδας που έχει ετοιμαστεί για τους αγίους, αφενός αναλαμβάνουν μετά χαράς τους αγώνες χάριν της ευσέβειας προς τον Χριστό. Αφετέρου την τιμημένη και ένδοξη ζωή κατορθώνουν όχι με τό να προτιμούν την τεμπελιά, που είναι στερημένη από μισθό, ούτε βέβαια αγαπώντας την ανανδρη δειλία, αλλά πίο πολύ κινούμενοι με ανδρεία έναντίον κάθε πειρασμού και συνεπώς με τό να κρίνουν σχεδόν ως ανάξεις λόγου τίς επιθέσεις που προέρχονται από τους διωγμούς. Έτσι θεωρούν πλούτο τό να ύποστούν παθήματα για χάρη Του. Διότι ανακαλοῦν στήν μνήμη τους τόν μακάριο Παῦλο, που ἔγραφε ὅτι δέν ἔχουν ἀξία τά παθήματα τῆς ἐδῶ ζωῆς ἐμπρός στήν δόξα που πρόκειται να φανερωθεῖ σ' ἐμᾶς.

Πρόσεχε, λοιπόν, οικονομία ἐξαιρετη που χρησιμοποιεῖ και τώρα ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, προς ὠφέλειαν και οἰκοδομή των αγίων ἀποστόλων. Εἶπε σ' αὐτούς: «Ἄν κανεῖς θέλει να μέ ἀκολουθήσει, ἄς ἀπαρνηθεῖ τόν ἑαυτό του και ἄς σηκώσει τόν δικό του σταυρό και ἄς μέ ἀκολουθεῖ. Διότι αὐτός που θέλει να σώσει τήν ζωή του θά τήν χάσει αὐτός ὅμως που θά χάσει τήν ζωή του για χάρη μου, θά τήν βρεῖ» (Ματθ. 16, 24-25). Σωτήριο βέβαια τό παράγγελμα και ταιριαστό σέ αγίους. Και γίνεται τοῦτο πρόξενος τῆς δόξας, για τήν ὁποία κάναμε λόγο παραπάνω, και τήν χαρά για ὅ,τι θά γευθεῖ στό τέλος ὁ ἄνθρωπος δημιουργεῖ ἐντός του. Διότι τό να ἐπιλέξει κανεῖς τά πάθη για τόν Χριστό δέν μένει χωρίς ἀμοιβή, ἀλλά μάλλον προσπορίζει ὡς διαρκές και ἀναφαίρετο ἀπόκτημα τήν μετοχή στήν αἰώνια ζωή και δόξα. Ὡστόσο, ἐπειδή ἀκόμη δέν εἶχαν τήν ἐξ ὕψους δύναμη οἱ μαθητές, φυσικό ἦταν να πέσουν ἴσως κάπου θύματα ἀνθρώπινης ἀσθένειας, ὅποτε να βάλουν μέ τόν νοῦ τους και να ποῦν μέσα τους: πῶς μπορεῖ να ἀπαρνηθεῖ κάποιος τόν ἑαυτό του; Ἡ πῶς γίνεται, ἀφοῦ χάσει κάποιος τήν ζωή του, να τήν βρεῖ πάλι; Και ποιό για

ὅσους τοῦτο πάθουν τό ἰσάξιο θά εἶναι βραβεῖο; Ἡ, ἐπίσης, τί λογιῆς χαρισμάτων θά εἶναι μέτοχος; Γιά νά τοὺς ἀφήσει, λοιπόν, μακριά ἀπό τέτοιες σκέψεις καί τέτοιους λόγους καί, ὅπως μέ τήν κατεργασία κανεῖς ἀλλάζει τό σχῆμα στά μέταλλα, νά τοὺς ἀναμορφώσει γενναίους, κάμνοντας νά γεννηθεῖ μέσα τους ἡ ἐπιθυμία τῆς ὠραίας αὐτῆς δόξας, «Λέγω σέ σᾶς», λέει, «εἶναι κάποιοι ἀπ' αὐτούς πού βρίσκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δέν θά γευθοῦν θάνατο, ἕως ὅτου δοῦν τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. 16, 28). Μήπως τόσο πολύ θά ἐκταθεῖ γι' αὐτούς τό ὄριο τῆς ζωῆς τους, ὥστε σ' ἐκεῖνα νά φτάσουν τά χρόνια, ὕστερα ἀπό τά ὁποῖα, στήν συντέλεια τοῦ αἰῶνος, θά κατεβεῖ ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς καί θά ἀποκαταστήσει τοὺς ἀγίους στήν ἐτοιμασμένη γιά χάρη τους βασιλεία; Βέβαια καί μέχρι τοῦτο μποροῦσε νά φτάσει ἡ δύναμή του. Διότι ὅλα μπορεῖ καί τίποτα δέν εἶναι ἀδύνατο ἢ ἀκατόρθωτο γιά τήν ἄκρα παντοδυναμία τοῦ νεύματός Του. Βασιλεία ὅμως λέει τήν ἴδια τήν θεά τῆς δόξας, πού μέσα της καί ὁ ἴδιος θά ἐμφανιστεῖ ἐκεῖνο τόν καιρό, ὅταν θά λάμψει πάνω ἀπ' ὅσους βρίσκονται στήν γῆ. Διότι θά ἔρθει μέσα στήν δόξα τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καί ὄχι φυσικά μέ τήν εὐτέλεια πού χαρακτηρίζει ἐμᾶς.

Πῶς, λοιπόν, ἤθελε νά καταστήσει θεατές τοῦ θαύματος αὐτούς πού δέχθηκαν τήν ὑπόσχεση; Ἀνεβαίνει στό ὄρος ἔχοντας τρεῖς ἀπ' αὐτούς, τοὺς ὁποίους ἐπέλεξε. Ἐπειτα μεταβάλλεται σέ μιά ἀσυνήθιστη καί στόν Θεό ταιριαστή λαμπρότητα, ἔτσι πού καί ὁ ρουχισμός Του, καθῶς δέχεται τό φῶς, νά δίνει τήν ἐντύπωση τοῦ ἄκρως φωτεινοῦ. Μετά ὁ Μωυσῆς καί ὁ Ἡλίας, πού μόλις εἶχαν ἔρθει καί στάθηκαν γύρω ἀπ' τόν Ἰησοῦ, συζητοῦσαν γιά τήν ἔξοδό Του, τήν ὁποία ἐπρόκειτο νά ὀλοκληρώσει στήν Ἱερουσαλήμ, δηλαδή γιά τό μυστήριο τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας καί τό σωτήριο πάθος, λέω, πού ἐπιτελέστηκε πάνω στόν τίμιον Σταυρό. Ἀφοῦ μάλιστα ἀληθεύει ὅτι ὁ νόμος πού δόθηκε μέ μεσάζοντα τόν Μωυσῆ, καθῶς καί ὁ λόγος τῶν ἀγίων Προφητῶν, τό μυστήριο τοῦ Χριστοῦ προανήγγειλαν: ὁ πρῶτος μέ τύπους καί σκιές ζωγραφίζοντάς το σχεδόν ὅπως στό σανίδι· οἱ ἄλλοι ἔχοντας προεῖπει μέ πολλοὺς τρόπους ὅτι θά γίνει ὄρατός σέ καιροὺς ὀρισμένους μέ τήν μορφή τήν δική μας καί ὅτι γιά τήν σωτηρία καί τήν ζωή ὅλων τῶν ἀνθρώπων δέν θά ἀποφύγει τό πάθημα τοῦ θανάτου πάνω σέ ξύλο. Λοιπόν, ἡ ἐμφάνιση δίπλα σ' Αὐτόν τοῦ Μωυσῆ καί τοῦ Ἡλίου καί ἡ προσομιλία τῶν ἰδίων μεταξύ τους ἦταν κάποια οἰκονομία, ἡ ὁποία πολύ καλά, ὀλοφάνερα παρουσίαζε νά περιοριζοῦνται ἀπό ἐπίσημους ὑπηρέτες τόν Νόμο καί τοὺς Προφήτες ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. Ἐπειδή καί τοῦ Νόμου καί τῶν Προφητῶν ἐξουσιαστή τόν παρουσίασαν, πρὶν φανεῖ, μέ ὅσα οἱ ἴδιοι προεκήρυξαν μεταξύ τους σύμφωνα. Δέν εἶναι δηλαδή ἀσυμβίβαστα τά προφητικά λόγια πρὸς αὐτά πού γνωστοποιήθηκαν μέ τόν Νόμο. Καί αὐτό τό νόημα ἔχει, νομίζω, τό νά ἀπευθύνουν ὁ ἕνας στόν ἄλλο τόν λόγο, ὁ ἱερότατος Μωϋσῆς καί ὁ πανάριστος ἀπ' τοὺς Προφήτες. Αὐτός ἦταν ὁ Ἡλίας.

Υπάρχει όμως και κάτι άλλο να εξετάσουμε. Έπειδή τά πλήθη ἔλεγαν, ἄλλοι πώς εἶναι ὁ Ἡλίας, ἄλλοι ὁ Ἱερεμίας, ἄλλοι ἕνας ἀπ' τοὺς Προφῆτες, τοὺς κορυφαίους παίρνει, γιὰ νὰ δοῦν κι ἀπ' ἐδῶ τὴν διαφορά τοῦ δούλου καὶ τοῦ κυρίου.

Ἀλλά ὕστερα ἀπ' αὐτό μποροῦμε νὰ μιλήσουμε καὶ γιὰ ἕνα ἄλλο νόημα. Ἐπειδὴ δηλαδὴ συνεχῶς τοῦ προσῆπταν τὴν κατηγορία τῆς παραβάσεως τοῦ Νόμου καὶ τὸν θεωροῦσαν βλάσφημο, γιατί, καθὼς πίστευαν, σφετερίζεται δόξα πού δέν τοῦ ἀρμόζει, τὴν δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ ἔλεγαν: «Αὐτός δέν εἶναι ἀπὸ τὸν Θεό, διότι δέν τηρεῖ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου» (Ιω. 9, 16)· καὶ πάλι: «Γιὰ καλὸ ἔργο δέν θέλουμε νὰ σέ λιθοβολήσουμε, ἀλλὰ γιὰ βλασφημία καὶ ἐπειδὴ, ἂν καὶ εἶσαι ἄνθρωπος, κάμνεις τὸν ἑαυτὸ σου Θεό» (Ιω. 10, 33). Γιὰ νὰ ἀποδειχθεῖ ὅτι καὶ οἱ δύο κατηγορίες γεννήθηκαν ἀπὸ φθόνον καὶ ὅτι δέν τὸν βαρύνει ἐνοχὴ γιὰ κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο καὶ πὼς οὔτε τοῦ Νόμου παράβαση εἶναι αὐτό πού συμβαίνει, οὔτε ἀυθαίρετη οἰκειοποίηση δόξας ἀταίριαστης στό πρόσωπό Του, δηλαδὴ τό νὰ αὐτοχαρακτηρίζεται ἴσος μέ τὸν Πατέρα, γι' αὐτό ἐμφανίζει αὐτοὺς πού ἔλαμψαν στόν καθένα ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς πνευματικούς τομεῖς. Ἀσφαλῶς ὁ Μωυσῆς τὸν Νόμον ἔδωσε καὶ, συνεπῶς, μποροῦσαν νὰ ἐννοήσουν οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι δέν θά ἀνεχόταν νὰ καταπατεῖται ὁ Νόμος, ὅπως νόμιζαν· οὔτε τοῦ Νόμου τὸν παραβάτη, αὐτόν πού κατεπάτησε τὸν Νόμον ἐχθρό θά ὑπηρετοῦσε. Καὶ ὁ Ἡλίας, ὅμως, γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ ἔγινε ζηλωτής. Ἔτσι, ἂν ἦταν ἀντίθεος καὶ Θεό τὸν ἑαυτοῦ ὄριζε, ἴσο μέ τὸν Πατέρα, δίχως νὰ εἶναι αὐτό γιὰ τό ὁποῖο ἔκανε ἀπρεπῶς λόγο, δέν θά παρευρισκόταν ὁ ἴδιος ὁ Ἡλίας καὶ δέν θά ὑπάκουε.

Εἶναι ὅμως δυνατόν καὶ γιὰ μίαν ἄλλη αἰτία νὰ μιλήσουμε, μαζί μέ αὐτὰ πού ἔχουν ἤδη ἐκτεθεῖ. Γιὰ ποιά λοιπόν; Γιὰ νὰ μάθουν ὅτι πάνω καὶ στήν ζωὴ καὶ στόν θάνατον ἔχει ἐξουσία, καὶ στά ἄνω καὶ στά κάτω κυριαρχεῖ.

Γι' αὐτό καὶ ἐκεῖνον πού ζεῖ καὶ ἐκεῖνον πού ἔχει πεθάνει ἐμφανίζει.

Μάλιστα, ὅσο διήρκεσε ἡ ἐμφάνισή τους δέν ἔμεναν σιωπηλοί, ἀλλὰ ἔλεγαν γιὰ τὴν δόξα, τὴν ὁποία ἐπρόκειτο πλήρη νὰ λάβει στήν Ἱερουσαλήμ – πράγμα πού δηλώνει καὶ τό Πάθος καὶ τὸν Σταυρό καὶ μεταξύ αὐτῶν καὶ τὴν Ἀνάσταση.

Ἀλλά, βέβαια, τοὺς μακάριους μαθητές γιὰ λίγο τοὺς παίρνει κάπως ὁ ὕπνος, ἐπειδὴ καταγινόταν ἀκούραστα στήν προσευχή ὁ Χριστός.

Σημειώνονταν δηλαδὴ ἀπαράλλακτες οἱ ἀνθρώπινες καταστάσεις μέσα στό πλαίσιο μιᾶς οἰκονομίας. Ἐπειτα, σάν ξύπνησαν, βλέπουν τὴν τόσο σεβάσμια καὶ παράδοξη μεταβολή. Ὅμως, καθὼς ἴσως νόμισε ὁ θαυμάσιος Πέτρος ὅτι μπορεῖ καὶ νὰ εἶχε φτάσει ὁ καιρὸς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἀποδέχεται βέβαια τὴν διαμονή στό ὄρος, ἀλλὰ ζητᾶ νὰ γίνουν τρεῖς σκηνές δίχως νὰ ξέρει τί λέει. Διότι δέν ἦταν καιρὸς τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, οὔτε βέβαια ἀνῆκε στόν παρόντα χρόνον τό νὰ μετάσχουν οἱ πιστοὶ σ' αὐτό πού ἤλπισαν σύμφωνα μέ τὴν θεία ὑπόσχεση. Διότι ὁ Παῦλος λέει: «Αὐτός θά μεταμορφώσει τό σῶμα τῆς μικρότητάς μας, γιὰ

ν' αποκτήσει αυτό τό ίδιο όμοιότητα μέ τό ένδοξο σῶμα Του» (Φιλιπ. 3, 21), τοῦ Χριστοῦ δηλαδή. Αφοῦ λοιπόν, ἦταν στίς ἀρχές ἀκόμη τό σωτήριο σχέδιο καί, τέλος πάντων, ὄχι τελειωμένο, πῶς ἦταν φυσικό νά τό περατώσει ὁ Χριστός ἐξαιτίας τῆς ἀγάπης Του γιά τόν κόσμο, ἔχοντας ἐγκαταλείψει τό θέλημά Του νά πάθει γιά χάρη του; Διότι ἔχει σώσει τήν κτίση πού βρίσκεται κάτω ἀπ' τόν οὐρανό, ὄχι μόνο ὑπομένοντας τόν ίδιο τόν σωματικό θάνατο, ἀλλά καί καταργώντας τον μέ τήν Ἀνάσταση ἀπό τούς νεκρούς. Γι αὐτό λοιπόν σίγουρα δέν ἤξερε ὁ Πέτρος τί ἔλεγε. Ὡστόσο, ἐκτός ἀπό τήν παράδοση καί ἄρρητη θέα τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ ἔχει πραγματοποιηθεῖ καί κάτι ἄλλο, χρήσιμο καί ἀναγκαῖο, γιά νά βεβαιωθεῖ ἡ πίστη σ' Αὐτόν. Καί ὄχι μόνο γιά τούς μαθητές, ἀλλά βέβαια καί γιά ἐμᾶς τούς ἴδιους. Ἀπό νεφέλη, ἀπό ψηλά, ἀπό τόν Θεό καί Πατέρα ἦρθε κάτω φωνή. Καί Ἐκεῖνος ἔλεγε: «Αὐτός εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ὁ ἐκλεκτός, αὐτόν νά ἀκούτε». Καί τήν ὥρα πού ἀκούστηκε ἡ φωνή, λέει ὁ Εὐαγγελιστής, βρέθηκε ὁ Ἰησοῦς (Ματθ. 17, 5-8). Ἐνάντια σ' αὐτά τί μπορεῖ νά πει ὁ σκληροτράχηλος Ἰουδαῖος, ὁ ἀνεπίδεκτος ἀγωγῆς, ὁ ἀπειθής καί μέ καρδιά ἀσυμμόρφωτη σέ νοθεσία; Νά, πού εἶναι παρών ὁ Μωυσῆς, καί ὁ Πατήρ δίνει ἐντολή στούς ἀγίους Ἀποστόλους νά ἀκούν Αὐτόν. Ἐάν βέβαια ἤθελεν τοῦ Μωυσῆ τῆς ἐντολές αὐτοῖ ν' ἀκολουθοῦν, θά εἶχε πει: «Ὑπακούτε στόν Μωυσῆ, φυλάγετε τόν Νόμο». Ὁμως τώρα ἀκριβῶς οὔτε αὐτό λέει ὁ Θεός καί Πατήρ, ἀλλά ὅση ὥρα παρευρίσκονται ὁ Μωυσῆς καί ὁ Προφήτης Του Ἡλίας, Αὐτόν περισσότερο τούς προστάζει νά ἀκούνε. Ἀλλά γιά νά μή διαβάλλεται ἀπό μερικούς ἡ ἀλήθεια, πού λένε ὅτι τόν Μωυσῆ πῶς πολύ νά ἀκούνε τούς ἔχει προστάξει ὁ Πατήρ, καί ὄχι τόν Σωτήρα ὅλων μας Χριστό, ἀναγκάστηκε ὁ Εὐαγγελιστής ἐπιπροσθέτως νά σημειώσει ὅτι στό ἀκουσμα τῆς φωνῆς βρέθηκε ὁ Ἰησοῦς ὁ μόνος. Ἐπομένως, ὅταν στούς ἀγίους Ἀποστόλους ὁ Θεός καί Πατήρ, σάν ἀπό πάνω ἀπό νεφέλες, ἔδινε τήν ἐντολή «νά ἀκούτε Αὐτόν», ὁ Μωυσῆς ἀπουσίαζε, ὁ Ἡλίας δέν ἦταν παρών, ἐνῶ ἦταν ὁ μόνος ὁ Χριστός. Γι αὐτό λοιπόν σίγουρα Αὐτόν νά ἀκούνε ἔχει προστάξει. Αφοῦ μάλιστα εἶναι ὁ ἴδιος κατάληξη καί σκοπός τοῦ Νόμου καί τῶν Προφητῶν. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος, πού καί πρὸς τά πλήθη τῶν Ἰουδαίων μίλησε μέ τά ἐξῆς: «Ἄν δίνατε πίστη στόν Μωυσῆ, θά πιστεύατε σ' ἐμένα, διότι γιά μένα ἐκεῖνος ἔγραψε». Καί ἐπειδή δέν ἔχουν πάψει ὅλες τίς ἐποχές νά καταφρονοῦν τήν ἐντολή πού παραδόθηκε διαμέσου τοῦ πάνσοφου Μωυσῆ, καί νά μή δίνουν σημασία στόν λόγο πού ἀποκαλύφθηκε μέ τούς ἀγίους Προφήτες, δικαίως ἀποξενώθηκαν καί ἀπομακρύνθηκαν ἀπό τά ἀγαθά, γιά τά ὅποια δόθηκε ὑπόσχεση στούς πατέρες τους. Διότι «ἡ ὑπακοή εἶναι πῶς καλή ἀπό θυσία καί ἡ ἀκρόαση πού γίνεται μέ προσοχή εἶναι ἀνώτερη ἀπ' τήν προσφορά ἀρνίσου λίπους». Καί αὐτά γιά τά καμῶματα τῶν Ἰουδαίων. Γιά ἐμᾶς ὁμως, πού ἔχουμε ἀποκτήσει πλήρη γνώση τῆς φανερώσεώς Του, χωρίς ἄλλο τά πάντα θά εἶναι καλά. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός θά εἶναι γιά τήν χορήγησή τους καί τό μέσο καί ἡ πηγὴ. Δι' Αὐτοῦ καί

μαζί μ' Αὐτόν καί τό Ἅγιον Πνεῦμα ἅς δοξάζεται ὁ Θεός καί Πατήρ, καί ἅς φανερώνεται καί ἀναγνωρίζεται ἡ δύναμή Του στούς ἀτελείωτους αἰῶνες.
Ἀμήν.